

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: G. S.**, zastoupen Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou, se sídlem Polská 40/1505, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2005, č. j. 8 Az 3/2004 - 24,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 8 Az 3/2004 - 24 ze dne 20. 1. 2005, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 11732/VL - 10 - P26 - 2001 ze dne 20. 11. 2003, kterým nebyl stěžovateli udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že řízení před žalovaným bylo stiženo vadou, pro kterou měl Městský soud v Praze jeho rozhodnutí zrušit, avšak neučinil tak. Stěžovatel uvádí, že žalovaný se nedostatečně zabýval jeho obavou z nástupu výkonu základní vojenské služby za vypjaté situace v zemi jeho původu, pouze konstatoval,

že takovou obavu neshledal coby azylově relevantní důvod, neboť vojenská služba je v mnoha státech povinná, její nenastoupení je trestáno a trest za nenastoupení není nijak diskriminační. Takové posouzení a vyhodnocení stěžovatelovy obavy však není dostatečné ve vztahu ke skutečným poměrům v zemi jeho původu. Žalovaný tedy nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci, což je vadou, pro kterou mělo být jeho rozhodnutí zrušeno, a stěžovatel nyní navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Stěžovatel zároveň požaduje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti poukazuje na skutečnost, že obava z nástupu základní vojenské služby není azylově relevantním důvodem, neboť chybí prvek pronásledování, a setrvává na závěrech obsažených v jeho rozhodnutí. Žalovaný proto navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil z hlediska posouzení věci zejména následující rozhodné skutečnosti: stěžovatel zemi svého původu opustil v roce 2001 za situace, kdy po otcově odjezdu do České republiky, k němuž došlo v roce 1999, k nim domů začali chodit neznámí lidé, vyhrožovali a stěžovatel nemohl v klidu žít. Stěžovatelova matka se obrátila na policejní orgány, ty jim však nepomohly. Kromě toho stěžovatel nechtěl nastoupit základní vojenskou službu, neboť situace mezi Arménií a Ázerbajdžánem byla stále napjatá. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že důvody pro udělení azylu nejsou v případě stěžovatele dány a stěžovateli azyl svým rozhodnutím ze dne 20. 11. 2003 neudělil. Jak mimo jiné vyplývá z obsahu soudního spisu, proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, v níž argumentoval porušením procesních předpisů před žalovaným, dovozoval, že útoky neznámých osob na rodinu v zemi jeho původu splňovaly podmínky pro udělení azylu, a uváděl, že si je vědom toho, že se dopustil pochybení, když jako důvod své žádosti o udělení azylu uvedl, že nechce nastoupit vojenskou službu. Byl ve vypjaté situaci a je připraven nastoupit vojenskou službu v České republice. Městský soud v Praze žalobu zamítl, rozsudek byl stěžovateli doručen dne 24. 2. 2005.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“); kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel namítá vady řízení před žalovaným, pro které mělo být jeho rozhodnutí zrušeno, přitom jeho námitka nalézá alespoň v obecných rysech svoji oporu v žalobě, již se stěžovatel domáhal přezkumu rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel tedy uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., kasační stížnost je přípustná.

Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Městského soudu v Praze podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v mezích kasační stížnosti, vázán jejími důvody, přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Aby mohl Nejvyšší správní soud posoudit, zda žalovaný měl vést dokazování směrem, který stěžovatel nyní v kasační stížnosti uvádí, musí nejprve posoudit, zda obava z nástupu základní vojenské služby může být skutečností, která by mohla představovat azylově relevantní důvod. Podle § 12 písm. a) zákona o azylu se azyl cizinci udělí, pokud bude v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod. Podle písm. b) téhož ustanovení zákona o azylu se pak azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání

určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Pokud stěžovatel poukazuje na svoji obavu z nástupu základní vojenské služby, resp. ze sankcí, jež by mu pro případ jejího nenastoupení hrozily, nemůže jít při jakkoli extenzivním výkladu § 2 odst. 6 zákona o azylu o pronásledování státními orgány. K takovému závěru Nejvyšší správní soud dospívá již s ohledem na základní principy, na nichž je azylové zákonodárství postaveno a ve světle kterých je třeba i samotný zákon o azylu vykládat. Z článku 1 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951 a z Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967 lze dovodit, že důvodem udělení azylu v případě represe musí být skutečnost, že jde o represí ze strany státu, a to přímou, kdy stát přímo činí vůči konkrétní osobě represivní úkony, nebo nepřímou, kdy stát takovou represí toleruje nebo dokonce podporuje. Týž závěr s obdobnými argumenty lze učinit ohledně nesplnění podmínek pro konstataci neexistence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Pokud tedy stěžovatel v průběhu správního řízení před žalovaným výslovně poukázal na obavy z nástupu základní vojenské služby a dovozoval tak, jak nyní v kasační stížnosti namítá, azylově relevantní důvod, pak již z této skutečnosti žalovaný mohl učinit spolehlivý závěr o tom, že tyto obavy stěžovatele nejsou dostatečnými pro udělení azylu ani pro konstataci existence překážky vycestování. Ze žádných skutečností stěžovatelem uváděných nevyplynulo, že by mu nebyla poskytnuta ochrana ze strany domovského státu nebo že by útoky, na které poukazoval, byly proti němu vedeny z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy že by byly jakkoli diskriminační. Za této situace pro přesné a úplné zjištění skutečného stavu věci rozhodného pro udělení či neudělení azylu nebo pro konstataci existence překážky vycestování potřeba dalšího dokazování ze strany žalovaného nevystala. Nenavrhoval-li ani sám stěžovatel provedení důkazů, nečinil-li dokonce žádné procesní návrhy, nechtěl-li nic doplnit a nechtěl-li se k podkladu rozhodnutí vyjádřit ani se s ním seznámit, jak vyplývá z protokolu o pohovoru konaném dne 3. 3. 2003, pak doplňovat dokazování způsobem nyní namítaným nebylo třeba. Proto nebylo důvodu ke zrušení rozhodnutí žalovaného Městským soudem v Praze.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. ledna 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu